

09:17: שעות ישראל -- יום חמישי י"ג באדר ב תשס"ח, 20.3.2008

: חפש באתר

חפש

קניות

ארכיון

מהדורת הדפוס

קפטן אינטרנט

ספרים

ספורט

גלריה

חדשות

<< דף הבית

לתגובות
הוספה | קריאה

עדכון אחרון - 20/03/08 07:35

פלוטו מזמן חזר, אך הסיפור עוד לא נגמר

מאת **אלי אשכנזי**

"אנשים מתגעגעים לתמימות של הסיפור, שמכיל הרבה סמלים ישראליים שהיו במרכז ונדחקו לשוליים" - כך מסבירים ארי ודינה רון, המחברים המקוריים של ספר הילדים הקלאסי שחזרה לאה גולדברג, את ההתעניינות המחודשת בהם

תגיית: הארץ, קיבוץ מגידו, איה פלוטו

למעלה: הזוג רון עם הציורים המקוריים בביתם בחיפה, אתמול; למטה: הבת אסנת עם פלוטו בקיבוץ מגידו, בשנות החמישים ירון קמינסקי

"זו סערה שכלל לא מובנת לי", אומר בנינוחות ארי רון, כשהוא יושב עם אשתו, דינה, בסלון ביתם המשקיף על מפרץ חיפה, מעל גן הבהאים. "פתאום הכל יוצא במכה אחת וזה נראה לי קצת בומבסטי", הוא מספר. בימים האחרונים מוצפים בני הזוג רון בפניות רבות מצד קוראים, עיתונאים ומתעניינים אחרים, בעקבות הפרסומים על היותם "הוריו הביולוגיים" של ספר הילדים "איה פלוטו". "מדברים במונחים של 'פתרון תעלומה', כאילו חפרו בהר הבית, מתחת לאל אקצה, ומצאו דברים שהוסתרו, אבל שום דבר פה לא היה מוצפן, הכל היה גלוי. אני לא מבין למה פתאום עכשיו, בשנת 2008, העסק הזה יוצא בכזה רעש", תמה רון.

כבר לפני 13 שנה פירסם "הארץ" את גלגולו של אחד מספרי הילדים הפופולריים ביותר בישראל: כיצד "נולד" הספר בבית משפחת רון הצנוע שבקיבוץ מגידו, הגיע לידי הסופרת לאה גולדברג, ולבסוף אל בתיים של מאות אלפי ילדים בארץ. ואולם

בשבועות האחרונים, בעקבות פרסום על מקור הספר באתר האינטרנט של מאתר הספרים איתמר לוי, נוצר גל חדש של התעניינות. בני הזוג מקבלים מבול של טלפונים, חלקם מאנשים ששנים לא היו אתם בקשר. נראה כי הסיפור שמאחורי הספר - העובדה כי לאה גולדברג אינה המחברת המקורית שלו - מעורר התרגשות רבה בקרב רבים ש"איה פלוטו" הוא מרכיב מרכזי בזכרונות ילדותם.

בני הזוג רון משערים כי ההתעניינות העכשווית בכתיבת הספר קשורה בגעגוע לצניעות המגולמת בסיפור ולתמימות: "שנת השישים למדינה מביאה לגל נוסטלגיה", הם אומרים, "ואנשים נוטים להתגעגע לילדותם ולתמימות של פעם שבוטלת בסיפור. יש בו גם הרבה סמלים ישראליים שהיו במרכז ונדחקו לשוליים, כמו הקיבוץ של פעם, הרפת, השדות".

כלב האוב

אז על מה כל המהומה? בעמוד הראשון של הספר הקלאסי כתוב "צוירים: ארי רון", "חרוזים: לאה גולדברג", ולמעלה מופיעה ההקדשה "לאסנת". לדברי איתמר לוי, בכל ספריה של לאה גולדברג מופיע שמה בלי תוספת, וזוהי הפעם היחידה שמצורף לשמה הסבר כלשהו. כמו כן, לוי מצביע על העובדה שלא מקובל למקם הקדשה בעמוד השער, מעל שמו של הספר, איפה שנהוג בדרך כלל לציין את שם המחבר.

ארי רון, בן 76, ואשתו דינה, בת 74, באו לקיבוץ מגידו מירושלים בתחילת שנות ה-50. רון החל ללמוד ציור ב"בצלאל", אך לימודיו נקטעו עם הגיוס לצבא. בקיבוץ עבד במה שנדרש ממנו: "הייתי רפתן, דירינק, נוינק. עבדתי גם בשדות, אני זוכר את החריש עם הדי-6 בשדות הקיבוץ כשבסמוך הפיזיאונים היו עוברים. החיים אז היו נהדרים, אהבנו את הקיבוץ". הוא מספר כי לא פסק מעיסוק באמנות, ואחד הביטויים לכך היה ציור הקישוטים לחדר האוכל בחגים.

כשרונו האמנותי התבטא גם בתא המשפחתי, לאחר הולדת בתם הבכורה של בני הזוג, אסנת, ב-1955. "ילדי השמש" היו באים אז לחדר ההורים לכמה שעות בסביבות ארבע אחר הצהריים, עד שובם לבית הילדים בשעות הערב. ההורים ביקשו להקדיש את מעט השעות המשותפות עם בתם לקריאה משותפת של סיפורים, אך "כמעט לא היו אז ספרי ילדים מקוריים בעברית, רובם היו מתורגמים", הם מסבירים.

בשלב מסוים גילה ארי כי בתו הפעוטה מתרגשת מאוד מצויר שהכין של כלב הפודל המשפחתי, פלוטו, ולכן צייר בשבילה עשרה צוירים נוספים של הכלב האהוב, שליווה את המשפחה במשך 18 שנים. דינה, שעבדה בחינוך, המציאה סיפור שהתלווה לצוירים, וילדי הקיבוץ שהתאספו מדי ערב על הדשא רותקו לעלילתו של הכלב.

"מישהו בקיבוץ אמר שכל ילדי הקיבוץ צריכים ליהנות מהצוירים", נזכר רון, ועשרת הציורים נתלו על לוח

דרושים
עו"ד
רווקים

כניסה

מודעות 16

אצבעוני - עיתוני איכות לילדים

צב-צב - לילדי הגן דובון - לתלמידי כיתה א' אצבעוני - לתלמידי ב'ה' לקבלת עיתון...
www.ezbeoni.co.il

הקצפת של החתונה... ירח דבש קסום גם בשבילכם

ירח דבש שלא יישכח במבחור יעדים טרופיים ורומנטיים.. איי סיישל, האייים המלדיביים...
www.yambateva.com

נשים, נישואים ותחנות יציאה

'מגה חיים' בספרו החדש של יעקב בן שאול 'מחזור החיים השני'
www.bensahul.co.il

קורס לשיפור יכולת הארגון, הריכוז והמיקוד

בקורס תלמדו שיטות לשיפור היכולות האקדמיות בעבודה, הדורשות קשב, ריכוז וארגון. וכן...
www.wincol.ac.il

הכי כדאי לקנות- P1000

צעצועים ואביזרים לילדים ותינוקות בפומביות וקבוצתיות עם אחריות בקנייה
www.P1000.co.il

הדולר יורד? קח put תרתיים

מסחר אונליין באופציות דיגיטליות על מניות, מטבעות, מדדים וסחורות. 70% תשואה בכל...
www.etrader.co.il

המודעות בחדר האוכל. דבר התערוכה הגיע במהרה לאוזניהם של אנשי מחלקת החינוך של הקיבוץ הארצי, ואלו הפצירו ברון להעביר את תערוכת הציורים בין קיבוצי התנועה. "אמרתם שזה לא בא בחשבון - הציורים ייהרסו ככה", הוא אמר. אך אנשי התנועה לא יתרו והפנו אותו ל"ספריית פועלים", כדי לפרסם את הציורים כספר.

כ-70 מהדורות

לאה גולדברג ערכה אז את "אנקורים" - מדור ספרי הילדים של "ספריית פועלים". לדברי רון, "אצלה הדברים היו נחתיים, היא אמרה שהסיפור יפה, אבל שילדים קולטים רק בחרוזים". בני הזוג רון קיבלו את דבריה של גולדברג. "היא היתה אוטוריטה, מורה ומשוררת נערצת", אומרת דינה.

גולדברג חרזה את עלילת הסיפור, ובתוך חודשיים-שלושה פורסם הספר, "כי הייתי חייב לצאת ללימודי גרפיקה בצרפת", מסביר רון. בקשתו היחידה של רון מגולדברג היתה לכתוב הקדשה ארוכה לבתו אסנת. גולדברג נעתרה ברצון וכעבור כמה ימים שלחה לארי מכתב, שבו גם עידכנה אותו כי הספר ייקרא "איה פלוטו" ולא "איפה פלוטו". "לספר שלך (ואני שמחה מאוד שיפיע במהרה!) יש להוסיף עמוד שער: 'איה פלוטו'. צייר: ארי רון. חרזה: לאה גולדברג... אבקשך לכתוב רק? לאסנת'. על ידי מלה אחת זו אתה עושה חסד גם אתי ומרשה לי להשתתף בהקדשה לבתך, מה שינעם לי מאוד. הייתי רוצה מאוד להגיע אליכם ולראות את הגברת הצעירה וכן את דינה, אלא שבניתיים אין מצב בריאותי מרשה לי קפיצות יתרות. על כל פנים, מקווה אני שאגיע אליכם באחד הימים, והרבה ברכות לדינה".

הצלחת הספר ידועה - "איה פלוטו" יצא לאור בשנת 1957, ומאז הופיע בכ-70 מהדורות. לפני כמה שנים יצאו לשוק משחק ילדים המבוסס על הספר, ואף מצעי מיטה לילדים עם ציוריו של הכלבלב מקיבוץ מגידו. "זה יהיה בסוף כמו עם אלביס", צוחק רון. הוא מספר כי "פלוטו נבנה לאט לאט, אבל עם השנים יצאה עוד מהדורה ועוד מהדורה, אני חושב שנקודת המפנה התחילה בשנות ה-70 וה-80, כשהילדים שגדלו על הספר גדלו וקנו את הספר לילדים שלהם".

לדברי חוקרת ספרות הילדים יעל דר, העובדה שגולדברג חרזה סיפור שהוכתב על ידי סדרת ציורים אינה מפתיעה: במסגרת עבודתה ב"דבר לילדים" נהגה גולדברג לקבל שבוע אחר שבוע רצועות קומיקס מאוירות בידי המאייר אריה נבון ולחרוז להם סיפור. בין השאר היא חרזה את סדרות "אורי מורי", "אפרוח בילבולמח", ו"קטינא הקטן".

פרסם כאן!

חזור הדפס שלח כתבה חזור לדף הבית

מודעות 16

אצבעוני - עיתוני איכות לילדים

הקצפת של החתונה... ירח דבש קסום גם בשבילכם

קורס לשיפור יכולת הארגון, הריכוז והמיקוד

נשים, נישואים ותחנות יציאה

הכי כדאי לקנות- P1000

פרסם כאן!

תגובות

הוספת תגובה חדשה

1. אז בעצם מחברת הסיפור היא דינה רון (לת)
2. ומי קיבל, אם בכלל, שכר סופרים, תמלוגים, משהו? (לת)
3. זהו? מעכשיו כל מי שגדל בלינה משותפת הוא "ילד שמש"? (לת)
4. סיפור התגלגלותו של הספר

הוספת תגובה חדשה

מכרזים	קבוצתיות	מבצעים	קניות
מכונת כביסה 7 ק"ג - 1000 סל"ד BOSCH מחיר פתיחה: 1 ש"ח זמן סגירה: 09:10			
מערכת שינה זוגית מתכוננת HOLLANDIA מחיר פתיחה: 1 ש"ח זמן סגירה: 11:50			
Powered By GetIT			

עיתון

TheMarker **הארץ**

לקבלת המתנה חייגו

***5200**

או מלאו את הפרטים הבאים

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
שם מלא	רחוב	מספר	
טלפון בית	פנייה	דירה	
טלפון נייד	קומה	עיר	
אימייל			

הזמן עכשיו

קוד מבצע: 4347. בכפוף לתקנון מני היסרות של הארץ TheMarker. המבצע תקף למי שהוא ולא בני ביתו לא היו מנויים על העיתון בחצי שנה האחרונה ובכפוף לא זורי חלוקה של "הארץ".

[ספורט Online](#) | [גלריה Online](#) | [פנים Online](#) | [חדשות Online](#)
 תקנון האתר | תמיכה ושירות | ארכיון הארץ | המהדורה המודפסת - עמוד ראשון | דף הבית
 מדרג עכבר העיר | סרטים | קולנוע | מסעדות | מתכונים | הופעות | פעילויות ילדים | הצגות | לילה | מסיבות | מדרג עכבר העיר - סרטים. לילה. מסעדות. הצגות ילדים
 מסעדות: דגים, פירות ים, בשר, סושי, מסעדת שף, מסעדה צרפתית
 לוח העיר | דרושים | דרושים הייטק | ניל"ן | פרויקטים חדשים | רכב | בעל מקצוע | מגזין אוטו | מבחני רכב | קח תן
[Jewish Newspaper](#) | [Israeli News](#) | [Israel News](#)
 עכבר העיר, הסדרות החמות | הישרדות | ארץ נהדרת | נולד לרקוד 3 | גרין | הדוגמנית 3 | אבודים | אמריקן איידול
 פורים 2008 בתל אביב: בן יהודה משתגע | תחפושות לפורים | איפור לפורים | פורים 2008: כל האירועים

All rights reserved Haaretz © "הארץ"